

زن در اسلام

مبانی، حقوق و تکالیف

www.ketab.ir

فریبا عباسوند

♦ ♦ ♦ ♦

علاسوند، فریبا، ۱۳۴۶ -

زن در اسلام: مبانی، حقوق و تکالیف / فریبا علاسوند.

[ویراست؟]

قم: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران، مرکز نشر هاجر، ۱۴۰۰.

۴۰۰ ص.

۷-۳۱۵-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

فیبا / مسلسل: ۱۴۹۴

کتابنامه: ص. ۳۸۷ - ۴۰۰: همچنین به صورت زیرنویس:

Women in Islam زنان در اسلام

Women's rights حقوق زن

BP۲۳۰/۱۷۲ ۲۹۷/۴۸۳۱ ۷۵۹۹۰۰۱

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

مرکز نشر هاجر
دفتر تخصصی زن و خانواده

زن در اسلام

مبانی، حقوق و تکالیف

نویسنده: فریبا علاسوند

مرکز نشر هاجر - ناشر تخصصی زن و خانواده

تعداد صفحه و قطع: ۴۰۰ صفحه وزیری، نوبت چاپ: اول / بهار ۱۴۰۰

قیمت: ۷۲۰/۰۰۰ ریال، شمارگان: ۴۰۰۰ نسخه، چاپخانه: زلال کوثر

شابک: ۷-۳۱۵-۳۷۸-۶۰۰-۹۷۸

نشانی: قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۱۴

تلفن: ۰۲۵-۳۱۰۱۵ پیامک: ۱۰۰۰۳۱۰۱۵

hajarpub.ir info@hajarpub.ir

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱۳
مقدمه.....	۱۵

فصل نخست: جایگاه شناسی

گفتار نخست: جایگاه انسانی زن.....	۲۱
۱. جایگاه انسانی زن و تبیین فلسفی.....	۲۲
۲. جایگاه انسانی زن در قرآن کریم.....	۲۷
گفتار دوم: جایگاه ارزشی زن.....	۳۰
۱. ملاک و انواع ارزشمندی.....	۳۱
۲. نظریه ها.....	۳۴
۲-۱. فروتری ارزشی زنان.....	۳۴
۲-۲. برتری زنان بر مردان.....	۳۷
۲-۳. تساوی زن و مرد در ارزشمندی.....	۴۰
ارزشمندی و کرامت ذاتی و اکتسابی.....	۴۱
ارزشمندی و رسیدن به سعادت.....	۴۳
۳. شبهه‌هایی درباره فروتری زنان در اندیشه دینی.....	۴۶
۳-۱. آفرینش زن.....	۴۶
۳-۲. نقص ایمان.....	۵۰
۳-۳. کمی زنان نجات یافته.....	۵۷

۱۸۳	۳. خواستگاری.....
۱۸۶	۴. نامزدی و عقد.....
۱۸۷	۵. ولایت بر ازدواج.....
۱۸۹	۶. مهریه.....
۱۹۰	۱-۶. ماهیت مهریه.....
۱۹۰	۲-۶. اقسام مهریه.....
۱۹۲	گفتار سوم: همسری.....
۱۹۳	۱. نگرش‌ها.....
۱۹۳	۱-۱. نگرش‌های روان‌شناختی.....
۱۹۳	۲-۱. نگرش جامعه‌شناختی.....
۱۹۵	۳-۱. نگرش فمینیستی.....
۱۹۶	۴-۱. جایگاه همسری در فرهنگ اسلامی.....
۱۹۷	۵-۱. اسلام و تفکیک نقش‌ها در زندگی خانوادگی.....
۱۹۷	۲. شاخص‌های مثبت همسری در متون دینی.....
۲۰۲	۳. الگوی دینی همسری.....
۲۰۴	گفتار چهارم: مادری.....
۲۰۵	۱. جایگاه مادری در قرآن و روایات.....
۲۰۸	۲. مادری طبیعی یا اجتماعی؟.....
۲۱۰	۳. ویژگی‌های زیست‌شناختی و روان‌شناختی مادر.....
۲۱۲	۴. آثار مادری بر زنان.....
۲۱۳	۵. توصیه‌ها و راهکارهای دینی برای تقویت مادری زنان.....
۲۱۵	۶. مادری و دیگر نقش‌های زنان.....
۲۱۸	۷. مادری در متون فمینیستی.....
۲۲۴	گفتار پنجم: قوامیت.....
۲۲۴	۱. مفهوم قوامیت.....
۲۲۷	۲. ادله قوامیت.....
۲۲۹	۳. ملاک قوامیت.....
۲۳۲	۴. دامنه قوامیت.....

۲۳۷	گفتار ششم: تمکین و نشوز.....
۲۳۷	۱. مفهوم و مصادیق تمکین و نشوز.....
۲۳۷	۱-۱. تمکین.....
۲۳۹	۱-۲. احکام تمکین.....
۲۴۰	۱-۳. نشوز.....
۲۴۳	۱-۴. احکام نشوز.....
۲۴۸	گفتار هفتم: نفقه.....
۲۴۸	۱. ادله نفقه.....
۲۴۹	۲. شرایط وجوب نفقه و سقوط آن.....
۲۵۰	۳. مقدار و مصادیق نفقه.....
۲۵۱	۴. ملاک نفقه.....
۲۵۲	۵. نفقه در حال عقد (پیش از عروسی).....
۲۵۳	۶. امتیازهای نفقه زن.....
۲۵۴	۷. فلسفه نفقه.....
۲۵۷	گفتار هشتم: خشونت.....
۲۵۷	۱. تعریف خشونت.....
۲۶۰	۲. خشونت خانوادگی.....
۲۶۳	۳. عوامل خشونت خانوادگی (نظریه‌ها).....
۲۶۳	۳-۱. نظریه‌های خرد درباره پدیده خشونت‌گری انسان.....
۲۶۴	۳-۲. نظریه‌های کلان درباره پدیده خشونت‌گری انسان.....
۲۶۵	۴. دیدگاه اسلامی درباره خشونت.....
۲۷۱	۵. خشونت و ارزش‌های دینی.....
۲۷۳	گفتار نهم: طلاق.....
۲۷۵	۱. طلاق.....
۲۷۷	۲. فرهنگ قرآنی درباره حق طلاق.....
۲۷۹	۳. زنان و حق طلاق.....
۲۸۰	۴. اقسام طلاق.....
۲۸۲	۵. احکام طلاق و سهم آنها در کاهش آمار طلاق.....

۳۵۴.....	۳. آثار و پیامدهای اشتغال زنان
۳۵۴.....	۳-۱. پیامدهای اشتغال بر زنان
۳۵۷.....	۳-۲. پیامدهای اشتغال بر خانواده
۳۶۰.....	۳-۳. پیامدهای اشتغال زنان بر اجتماع
۳۶۲.....	۴. اشتغال زنان و دیدگاه دینی

پیوست: فمینیسم

۳۶۵.....	فمینیسم
۳۶۷.....	۱. امواج فمینیستی
۳۶۸.....	۱-۱. موج نخست
۳۶۹.....	۱-۲. موج دوم
۳۷۰.....	۱-۲-۱. تحلیل ما، تبیین ها و راهبردها
۳۷۲.....	۱-۳. موج سوم
۳۷۵.....	۱-۳-۱. فمینیسم پست مدرنیستی
۳۷۶.....	۲. رهیافت های فمینیستی
۳۷۸.....	۲-۱. فمینیسم لیبرال
۳۷۹.....	نقد
۳۸۰.....	۲-۲. فمینیسم مارکسیست
۳۸۱.....	نقد
۳۸۲.....	۲-۳. فمینیسم رادیکال
۳۸۳.....	نقد
۳۸۴.....	۲-۴. فمینیسم سوسیالیست
۳۸۶.....	نقد
۳۸۷.....	کتابنامه

پیشگفتار

در سالیان اخیر پژوهش‌های ارزنده‌ای به منظور بازخوانی متون اسلامی در مباحث مربوط به زنان انجام و آثار ارزشمندی به مشتاقان ارائه شده است و برخی نیز در نوبت انتشار قرار دارد. در میان این متون می‌توان آثاری در تبیین دیدگاه دینی و آثاری انتقادی، البته با رویکرد دینی را مشاهده کرد که ادبیات مباحث زنان را چند گام به پیش برده‌اند. در عین حال می‌توان انتقاد را در مورد بسیاری از نویسندگان مقالات و کتب وارد دانست که حوزه مطالعات جنسیتی را به مثابه یک حوزه تخصصی جدی نگرفته و بدون برخورداری از تخصص در این حوزه، صرفاً با تکیه بر مطالعات عمومی یا تخصصی غیرجنسیتی در این باره قلم زده‌اند و به همین دلیل نتوانسته‌اند به طور شایسته موضوعات را تبیین، پرسش‌ها را تشریح و پاسخ‌ها را سامان‌مند و عالمانه ارائه نمایند.

با وجود انتشار آثار پژوهشی متعدد، در تدوین متون آموزشی اقدام اساسی و شایسته‌ای انجام نشده است. اثر حاضر متن آموزشی است که برای ارائه به طلاب سطح دو حوزه تدوین شده است و می‌تواند برای دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، به‌ویژه دانشجویان مطالعات زنان نیز مفید باشد. نویسنده کتاب، که علاوه بر تحصیلات حوزوی بیش از پانزده سال سابقه پژوهش و کارشناسی در حوزه مطالعات زنان را در کارنامه خود دارد و چهره‌ای شناخته شده در محافل علمی داخلی و مجامع بین‌المللی است، کوشیده

است تا مخاطبان را با یک دوره عمومی و نسبتاً کامل از معارف اسلامی در تبیین جایگاه زن و مناسبات حقوقی و اخلاقی زنان آشنا سازد.

در اینجا لازم است از ناظر علمی اثر، حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسین بستان، اعضای شورای پژوهشی و همکاران مدیریت پژوهش مرکز تحقیقات زن و خانواده که هر یک به نوبه خود در انتشار هر چه بهترین اثر نقش داشته اند تقدیر کرده و تلاش نویسنده محترم، سرکار خانم فریبا عباسوند، را ارج نهیم و از خوانندگان و ناقدان گرامی که با طرح دیدگاه‌های خود مسیر رشد را بر ما هموار می‌نمایند، پیشاپیش سپاس‌گذار باشیم.

والسلام

مدیریت پژوهش

تابستان ۱۳۹۵

www.ketab.ir